

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/32/2015
Identifikačné číslo spisu: 3113011870
Dátum vydania rozhodnutia: 18.05.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Daniel Hudák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3113011870.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obvineného G. Y. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 18. mája 2016 v Bratislave, o dovolaní obvineného G. Y., proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/31/2014, z 28. apríla 2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného G. Y. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Trenčín rozsudkom, sp. zn. 3T/124/2013, z 18. februára 2014 uznal obvineného G. Y. vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona pre skutok podrobne rozvedený vo výrokovej časti označeného rozsudku. Za spáchanie tohto zločinu mu bol uložený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, pričom na výkon trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Okresný súd zároveň rozhodol podľa § 287 ods. 1, ods. 2 Tr. por. o povinnosti G. Y. spoločne a nerozdielne s ďalším obvineným nahradiť poškodenému Q. N.kodu vo výške 16,17 € a poškodenej strane Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava škodu vo výške 158,63 €.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom, sp. zn. 23To/31/2014, z 28. apríla 2014 na podklade odvolania podaného G. Y. rozhodol podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. o zrušení rozsudku okresného súdu vo výroku o treste u obžalovaného G. Y. a zároveň podľa § 322 ods. 3 Tr. por. menovaného podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov. Obvineného G. Y. na výkon trestu odňatia slobody zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/31/2014, z 28. apríla 2014 podal

prostredníctvom obhajcu dovolanie obvinený G. Y. z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní uviedol, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, čím je daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, čím je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku. Ďalej uviedol: „V rámci práva na obhajobu má obvinený, resp. obžalovaný právo požadovať od orgánov činných v trestnom konaní, aby boli vyjasnené všetky okolnosti svedčiace v jeho prospech. V konaní bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, a to tým že za dôveryhodné boli vyhodnotené výpovede svedkov, ktorí mohli byť páchatelmi predmetného zločinu. I samotný poškodený bezprostredne po spáchaní zločinu pri jeho ošetrení uviedol, že bol napadnutý 4 osobami. Poukazujem na skutočnosť, že jediný dôkaz, o ktorý súd oprel svoje rozhodnutie vo veci boli výpovede svedkov, a to B. H., X. Q. a M. O.. Súd sa vôbec nevysporiadal zo skutočnosťou, že výpovede týchto svedkov sa líšia, a že môžu byť účelové, keďže svedkovia B. H. a X. Q. mohli byť práve samotnými páchatelmi predmetného zločinu. Tieto tvrdenia svedkov neboli preukázané žiadnymi ďalšími priamymi či nepriamymi dôkazmi. Celé odôvodnenie rozsudku (a to rozsudku odvolacieho súdu a tiež rozsudku súdu 1. stupňa) je postavené na ničím nepodložených teóriách, celé je viac menej len v rovine úvah. Za podstatný dôkaz vo vzťahu k odsúdenému považuje súd len ničím nepodložené výpovede svedkov. Proti odsúdenému niet žiadnych priamych ani nepriamych dôkazov, z ktorých vyplývajú vzájomné súvislosti jednoznačne svedčiace, že zločinu sa dopustil odsúdený. Máme za to, že spáchanie zločinu odsúdeným nebolo vôbec preukázané. Vyššie uvedené nedostatky súdu prvého stupňa zostali nepovšimnuté aj zo strany odvolacieho súdu napriek tomu, že v odvolaniach obaja odsúdení na tieto skutočnosti poukazovali. Z vyššie uvedeného dôvodu za použitia ustanovenia § 374 ods. 3 TP v súlade s ktorým „V dovolaní možno uplatniť ako dôvod dovolania aj konanie na súde 1. stupňa, ak vytykané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku“ v predmetnom dovolaní napádam aj konanie na súde 1. stupňa, nakoľko v konaní o riadnom opravnom prostriedku bol zmenený len výrok o treste odsúdeného. Na základe vyššie uvedeného navrhujem, aby Najvyšší súd SR vydal nasledovný rozsudok - rozsudkom Krajského súdu Trenčín spis. zn. 23To/31/2004-177 zo dňa 28.04.2004 a rozsudkom Okresného súdu Trenčín spis. zn. 3T/124/2013 zo dňa 18.02.2014 bol porušený zákon v neprospech odsúdeného. Súd ruší rozsudok Krajského súdu Trenčín spis. zn. 23To/31/2014-177 zo dňa 28.04.2014 a zároveň ruší rozsudok Okresného súdu Trenčín spis. zn. 3T/124/2013 zo dňa 18.02.2014 a vec vracia Okresnému súdu Trenčín na nové konanie a rozhodnutie“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. a/, písm. h/ Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na súde ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného G. Y. nie je opodstatnené, pretože je zrejmé, že nie sú splnené podmienky dovolania a poznamenáva, že v zmysle § 385 Tr. por. je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

S ohľadom na uvedené nebol najvyšší súd oprávnený preskúmať iné v dovolaní označené porušenia zákona, ktoré nezodpovedajú vymedzeným dovolacím dôvodom, pretože by si tak atrahoval prieskum právoplatného rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania nad rámec návrhu - dovolania, čo by znamenalo prekročenie právomoci vyplývajúcej mu zo zákona (§ 385 Tr. por.) a Ústavy Slovenskej

republiky (čl. 2 ods. 2).

Z uvedeného je potrebné vyvodit', a to s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Tr. por.).

Dovolateľ síce formálne označil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por., obsah dovolania im však nezodpovedá a nezodpovedá ani žiadnemu inému dovolaciemu dôvodu. Obvinený sa dovolaním domáha iného hodnotenia dôkazov, ako to učinili okresný i krajský súd a ponúka svoje odlišné hodnotenie dôkazov a z toho vyplývajúce iné skutkové a právne závery.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie nie je tretím opravným prostriedkom okrem výnimky ustanovenej v ods. 3 § 371 Tr. por. Námiety vzťahujúce sa iba k skutkovým zisteniam nie sú prípustným dôvodom na podanie dovolania. Ak má byť dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok skutočne výnimočným prelomom do inštitútu právnej moci, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty, musí byť možnosť jeho podania - vrátane dovolacích dôvodov - nevyhnutne obmedzená, aby sa širokým uplatňovaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolanie má centralizovaný devolutívny účinok, a preto najvyšší súd nemôže, ako dovolací súd, preskúmaval už v treťom stupni skutkový stav veci, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je i hodnotenie dôkazov.

K obvineným označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že týmto môže byť len zásadné porušenie práva na obhajobu. Zásadným porušením práva na obhajobu je najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Tr. por., ktoré by mohlo mať vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napr. rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Dôležité sú teda aj konkrétne podmienky prípadu, ktoré je potrebné vyhodnotiť individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 a ods. 11 Tr. por. ako aj vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. Najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nemôže opätovne prehodnocovať vykonané dôkazy podľa predstáv obvineného - dovolateľa, pretože takéto oprávnenie mu zo zákona nevyplyva. Hodnotenie dôkazov totižto nenaplnia žiadny dovolací dôvod. Žiada sa tiež poznamenať, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

V predmetnej veci najvyšší súd nezistil v postupe orgánov činných v trestnom konaní a v postupe súdov nižších súdov žiadne porušenie práva obvineného G. Y. na obhajobu, pričom obidva súdy svoje rozhodnutia komplexne, vecne a vyčerpávajúco odôvodnili. Preto najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K obvineným označenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že tento dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu

založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (inými slovami, ak dôkazy boli vykonané nezákonným spôsobom). Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by svojou povahou a závažnosťou malo zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Obvinený aj tento dovolací dôvod odôvodnil len tým, že súdy nižších stupňov nesprávne hodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech.

Takáto okolnosť v žiadnom prípade nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., a preto najvyšší súd konštatuje, že nezistil splnenie tohto dovolacieho dôvodu.

So zreteľom na uvedené najvyšší súd rozhodol tak, že dovolanie obvineného G. Y. odmietol postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.